

Under sommaren bjuder ledarsidan in en rad skribenter från olika delar av samhället för att ge nya perspektiv på debatten. Åsikterna som uttrycks är skribentens egna.

GÄSTLEDARE

I DAG: BIRGITTA ERIKSSON

Managementkonsult

De bästa teamen lyssnar på varandra och visar lyhårdhet, skriver Birgitta Eriksson.
Foto: Hülja Tokur-Ehres

Psykologisk säkerhet ger framgångsrika team

Visst har du funderat över varför vissa gruppansättningar fungerar bättre än andra? När det är som bäst är det både effektivt och roligt att samarbeta. När det är som sämst kan man rentav bli långvarigt sjuk. Kvaliteten på samarbetet avgör hur kreativt och effektivt resultatet blir. Se bara på Finlands hockeylag och VM-guldet i år!

Vi söker i dag efter nya och kreativa lösningar på både gamla och nya utmaningar. I dag räcker det inte att enbart arbeta med optimering av den enskilda individens arbetsresultat. Vi ser en allt mer globaliserad och komplex struktur på bland annat handels- och klimatutmaningar, vilket gör att mer och mer av vårt arbete sker i team.

I en rapport publicerad i Harvard Business Review (2016) konstateras att den tid som chefer och medarbetare tillbringar i aktiviteter, som kräver samarbete, hade ökat med minst 50 procent under de senaste två decennierna. Och på många företag tillbringar de anställda mer än tre fjärdedelar av sin arbetsdag med att kommunicera med sina kollegor. Lägg dessutom till alla samarbeten som läggs utmanför den egna organisationen eller företaget, och som sedan utförs i nätverk med andra.

För några år sedan började Google fundera över hur det "perfekta" teamet såg ut. Man hade en idé om att gruppens

"Nu vet vi också att det är ekonomiskt smart att göra så – vi blir mer effektiva och mer framgångsrika när vi känner oss trygga."

sammansättning – till exempel olika utbildningsbakgrund, ålder, kön, erfarenheter och drivkrafter – spelade stor roll för framgången. Till sin hjälp tog Google forskare, statistiker, psykologer och ingenjörer och studerade 180 olika team.

Till sin förvåning kunde de inte hitta någon gemensam nämnare som talade för att enbart sammansättningen av gruppen hade en positiv inverkan på dess effektivitet och framgång. I stället fann man en annan framgångsfaktor – nämligen hur gruppens medlemmar behandlar varandra och då specifikt den psykologiska säkerheten.

Begreppet psykologisk säkerhet lanserades av Amy Edmondson, psykologiprofessor vid Harvard, och lyder så här: "En tro på att man inte kommer att straffas eller förödmjukas för att man tar upp idéer, frågor, oro eller misstag". Eller med andra ord – ett gruppklimat som består av

ömsidigt förtroende och respekt där alla är bekväma med att var sig själva.

Rent konkret tar det sig uttryck på två sätt. Det första är att alla i gruppen har samma utrymme att tala. Så länge som alla får en möjlighet att uttrycka sig ökar gruppens framgång. Och tvärt emot – om bara en person eller några få pratar går den kollektiva intelligensen ner. Det andra framgångsrika beteendet är att alla i gruppen är duktiga på att läsa av kollegors tonfall och uttryck och respekterar varandras känslor. Dessa gruppnormer var gemensamma för de team hos Google som hade bäst chans till framgång. I övrigt kunde teamens sammansättning variera på mängder av olika sätt.

Vi tar tanken vidare. Att skapa psykologisk säkerhet i gruppen, liten som stor, ger utrymme för trivsel, idéer och kreativitet – är inte det precis just det som vi i dag efterfrågar? Kreativa och i många fall nydanande lösningar är vad vi vill ha och behöver. Men vilken retorik råder i dag? Det som får mycket utrymme är dessvärre ofta förminskande ord, hotfulla uttryck och eget självförhållande. Det vill säga långt ifrån det som skapar framgång för oss som kollektiv, på jobbet och i samhället i stort.

Är du chef eller ledare? Då innebär din roll att du har ett extra stort ansvar

för att skapa miljöer där människor kan verka i en psykologisk säkerhet. Nu vet vi också att det är ekonomiskt smart att göra så – vi blir mer effektiva och mer framgångsrika när vi känner oss trygga. Vår energi kan då användas till att lösa de uppgifter vi har framför oss i stället för att fundera över vad andra tycker/tänker om oss och våra idéer. Eller att fundera över om vi kan lita på de andra. Bra chefer har alltid vetat att de bästa teamen lyssnar på varandra och visar lyhårdhet inför varandras behov och känslor. Detta i kombination med tydliga mål för gruppens uppdrag.

Vi kan jobba för psykologisk säkerhet i alla samarbeten – i allt från den lilla gruppen bestående av två personer till ett helt samhälle. Och vad kan du och jag göra? Börja med oss själva först. Visa att vi är prestigelösa, att vi inte alltid har alla svar. Uppmuntra till att ta fram lösningarna tillsammans för att nå det gemensamma målet. Visa tillit, vilket är grunden för trygghet.

Det handlar även om att våga vara den äkta versionen av oss själva och visa medkännande. Håll med om att detta är ett attraktivt mål – bättre samarbeten som ger kreativa och framgångsrika resultat. Det påverkar – det vi väljer att göra, du och jag.

Birgitta Eriksson

ÅLAND
För ett självtystri örike

Vd, chefredaktör och ansvarig utgivare

Daniel Dahlén
daniel.dahlen@alandstidningen.ax
tel: 26 026

Besöksadress: Strandgatan 16, Mariehamn
Öppettider: Måndag-fredag 8.00-16.00
Epost: Använd mall: fornamn.efternamn@alandstidningen.ax

Postadress: Box 50, AX-22101 MARIEHAMN
Tel växel: 26026
Hemsida: alandstidningen.ax

REDAKTIONEN
Redaktionschef: Sandra Widling.
Nyhetschef: Annika Kullman, Petra Dahlgren.
Nyhetsfäst: 15000 - Även kvällstid och veckoslut.
Epost: nyheter@alandstidningen.ax
Insändare: debatt@alandstidningen.ax

Redaktörer: Anna Jakobsson, Jonas Bladh, Kevin Eriksson, Robert Vikström, Peter Pussinen, Henrik Herlin.
Sport: Thomas Jonsson, Jonas Abrahamsson.
Kultur: Petter Löbråten.
Familj: Nina Eriksson.
Foto: Daniel Eriksson, Robert Jansson.
Redigering: Anita Janitzek, Sebastian Boman, Jessica Pettersson, Staffan Lund.

ANNONSÄVDNINGEN
e-post: annonser@alandstidningen.ax

PRENUMERATION
Tel: 26606
e-post: prenumeration@alandstidningen.ax

UTGIVARE
Ålands Tidnings-Tryckeri Ab
Reviderad upplaga 2018: 8.312 ex.

TIPSA OSS 15 000

Ring 15000 Mejla 15000@alandstidningen.ax. Mess & mms 0457 00 15000

Har du blivit utan din Ålandstidning?

Ring Åland Post tel 22 777, telefonen är bemannad vardagar kl 8-14. Övriga tider telefonsvarare som avlysnas regelbundet. Du kan också anmäla utebliven tidning via Åland Post's hemsida www.alandpost.ax. Där meddelas även eventuella störningar i post- & tidningsutdelning.